

Telencephalon

U človeka tvorí najväčšiu časť **koncový mozok** (*telencephalon*). Je pokryt mozgovými rýhami (*sulci cerebrales*) a závitmi (*gyri cerebrales*). Väčšie rýhy oddelujú 5 telencephalických laloků:

- **frontálny** (čelný);
- **parietálny** (temenný);
- **okcipitálny** (týlný);
- **temporálny** (spánkový);
- **insulárny**.

Cortex cerebalis

Telencephalon je pokryt mozgovou kôrou. Zvrásnenie umožňuje niekoľikanásobné zväčšenie plochy **cerebrálneho kortexu**. Zjednodušene lze říci, že mozgová kôra je spoluzodpovedná za vedomie, hraje podstatnou úlohu vo vnímaní, myslení, pamäti, duševných schopnostiach, v zahájení volných pohybů. Sídla niektorých týchto funkcií jsou známa, napr. centrum reči, zrakové centrum aj.

Biela hmota telencephala

- substantia alba vyplňa vnútorné priestory medzi jadrami a bočnými komorami pod kôrou

- tvoria ju axóny a dendrity s gliovými bunkami, cievami a inými časťami nervovej sústavy. čo nazývame ako **neuropil**

-nervové vlákna bielej hmoty delíme na 3 skupiny :

- **Asociačné vlákna** - spájajú navzájom rôzne miesta tej istej hemisféry

a) *krátke* - *fibrae arcuatae cerebri* - spájajú závitmi

b) *dlhé* - spájajú rôzne laloky tej istej hemisféry, napr. longitudinálne spredu dozadu prebieha zväzok vlákien pod kôrou gyrus cinguli - **cingulum** , spája frontálny, okcipitálny a temporálny lalok, potom **fasciculus longitudinalis superior, fasciculus longitudinalis inferior a fasciculus uncinatus** - spája frontálny s temporálnym lalokom, **fasciculi occipitales verticales**

- **Komisurálne dráhy** - vlákna, ktoré prebiehajú naprieč a spájajú medzi sebou identické aj rôzne miesta pravej a ľavej hemisféry

a) commissura anterior - v prednej stene 3. komory pri lamina terminalis, vlákna spájajú temporálne laloky a oblasti čuchovej kôry

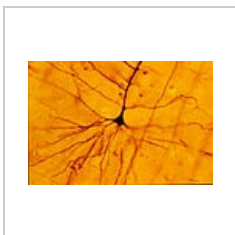
b) commissura hippocampi - spája pravý a ľavý gyrus parahippocampalis

corpus callosum - najmohutnejšia komisaúra telencefala, začína od lamina terminalis ako **rostrum**, pokračuje predným ohybom **genu** do horizontálnej časti **truncus** a rozširuje sa na konci ako splenium, na horizontálnom reze vidno *fibrae corporis callosi*, ktoré tvoria taký prehnutý tvar **forceps minor a major** vzadu

- **Projekčné vlákna** - dlhé, do kôry prinášajú informácie z nižších častí CNS alebo vedú povely do nižších častí

- významné sú na úrovni **capsula interna** - mediálne od nucleus lentiformis, má crus anterius, genu capsulae internae a crus posterius

 Podrobnejšie informácie naleznete na stránke Mozgová kôra.

Pyramidová buňka
mozgové kôry

Frontálny lalok
telencefalonu

Odkazy

Související články

- Mozek